

[illegible]

لأَخِيهِ -
أَوْ قَالَ
لِجَارِهِ -
مَا يُحِبُّ
لِنَفْسِهِ
«Sizden hiç biriniz kendi nefsi için dilediğini (dinî kardeşi için de
— Yahut komşusu için de — dilemedikçe (tam) îman etmiş
olamaz.» (Müslim, &lcirc;mân 19)
وَلاَ
تُؤْمِنُوا
حَتَّى
تَحَابُّوا
“Birbirinizi sevmedikçe iman etmiş olmazsınız.” (Müslim,
&lcirc;mân 24) İnsandaki benlik duygusu insanı kendini Allah’a şirk koşturmayaya kadar
götürebilir. Benlik duygusuna esir olan Şeytan Allah’a isyan etmiş ve
Adem’e secde etmemiştir. Benlik duygusuna esir olan Firavun
فَقَالَ
اَنَا۬
رَبُّكُمُ
الْاَعْلٰىؗ
 “ben sizin en yüce rabbinizim” (Naziât-suresi 24) &diye
bilmiştir. İslam benlik duygusunu terbiye etmeye çalışmış ve ben duygusuna esir olmayan
nefsini terbiye eden, birçok güzel insan yetiştirmiştir. Müslüman olduğu
halde benlik duygusuna esir olanlar, İslam tarihi boyunca birçok problemin kaynağı
olmuştur. Ne yazık ki son dönemlerde Müslümanlar da bireysellik ve
bencillik daha da artış göstermektedir. İnsanların vefasızlığı ve bencilliği ile
karşılaştıkça, bencil olmayan insanlarda kınadıkları bu davranışa yönelmektedirler.
Sosyal medya paylaşımlarında sıkça karşılaşırız. Bencilliklerden şikayet edenlerin,
bundan sonra sadece kendime değer vereceğim paylaşımlarını. Allah resulü güzel
ahlakı tamamlamak üzere gönderilmiştir. Kınadığımız bir davranış bu kadar kolay
sahiplenmek Müslüman’ca bir davranış olmaz. Bu kadar kolay sahipleniyoruz
çünkü bencil olmaya çok meyyaliz. Zaten bencilliğimizi ilan etmeden de
bencilce davranışlar içerisindeyiz. Hepimiz her şeyin en iyisini ben bilirim, her şeyin en
iyisini ben yaparım, her şeyin en iyisini ben düşünürüm havasındayız.
Hayatın merkezine kendimizi koyuyor bütün analizlerimizi, tartışılmaz doğrular gibi
dayatıp, farklı tahlilde bulunan Müslümanlara hakaret edebiliyoruz. Arkadaşlarımızla,
yakınlarımızla ilişkilerimizde öylesine bencilce davranıyoruz ki, kendi nefsimizle ilgili olunca
çok basit şeyleri çok önemserken, bir başkası ile, hatta yakınımızla, hatta
arkadaşımızla ilgili hayati bir konuyu, önemsiz görebiliyoruz. İstiyoruz ki herkes bizimle
ilgilensin ama biz kimse ile ilgilenmeyelim. Hayat bizim etrafımızda dönün istiyoruz.
Kendi yaptığımız şeyleri çok önemserken, insanların dönemsemesini isterken,
biz başkaların yaptıklarını gereğince takdir etmiyor önemsemiyoruz. Bu kadar benciliz ama
bencil olduğumuzun da farkında değiliz. Gizli bir kibir yaşıyoruz sanki. Allah resulü
“لاَ
يَدْخُلُ
الْجَنَّةَ
مَنْ كَانَ
فِى قَلْبِهِ

مِثْقَالُ
ذَرَّةٍ مِنْ
كِبْرٍ” "Kalbinde zerre miktar kibir bulunan
kimse asla cennete girmeyecektir” (Müslim, &lcirc;mân, 147)
buyurmuş. Rabbimiz de اِنَّ
اللّٰهَ لَا
يُحِبُّ مَنْ
كَانَ
مُخْتَالاً
فَخُوراًۙ
“şüphesiz Allah, kibirlenen ve övün kimseyi sevmez.” (Nisa-36)
buyuruyor. Peki, bu kadar bencil olup ta kibirli olmamak mümkün mü? Kibir;
insanın kendini başkalarından büyük görerek, kendini beğenmesidir. Tevazu ise
alçakgönüllü olmak, nefsinde bir üstünük
görmemektir. Tevazu insanı kibirden korur. Tevazu insanı kü çültmez
hatta büyütür. Kibirli insanlar bile, kibirli insanları değil mütevazı insanları
severler. Mütevazılık rol yaparak olmaz. İnsanın mütevazı olabilmesi için
gerçekten tevazu sahibi olması gerekir. İnsanların vefasızlığı bizim bencilliğimizin mazereti
olmaz. Vefasızlıklara karşı bile vefa göstermek, İslam ahlakının gereği bir davranış olur.
Çünkü biz kötülüklere iyilikle karşılık veren bir
kültürün mensuplarıyız. Rabbimiz وَلَا
تَسْتَوِي
الْحَسَنَةُ
وَلَا
السَّيِّئَةُ
ؕ اِدْفَعْ
بِالَّتٖي
هِيَ
اَحْسَنُ
فَاِذَا
الَّذٖي
بَيْنَكَ
وَبَيْنَهُ
عَدَاوَةٌ
كَاَنَّهُ
وَلِيٌّ
حَمٖيمٌ “İyilikle
kötülük bir olmaz. Sen (kötülüğü) en güzel olan
davranışla sav; o zaman bir de göreceksin ki seninle aranızda düşmanlık bulunan
kimse kesinlikle sıcak bir dost oluvermiş!” (Fussilet-suresi 34) Biri sana
kötülük yapsa sen ona ne yaparsın? Sorusuna Hz. Ali (ra) her seferinde iyilikle
karşılık veririm cevabını vermiştir. Ömrü boyunca da kendine kötülük
yapanlara hep iyilik yapmıştır. Muhterem Müslümanlar! Aynı şekilde Hz. Yûsuf
(a.s.) da bizim için bu konuyu kavramamızda iyi bir misal olacaktır. O hayatı boyunca
sürekli kötülüklerle karşı karşıya kalmıştır. Çocukken kuyuya atıldı.
Mısır’da köle olarak satıldı. Ahlaken çok dengeli birisi olmasına rağmen
çirkin bir iftiraya uğradı ve hapse düştü. Ancak o uğradığı
kötülüklere sabretmesi, iyilikten vazgeçmemesi ve Allah’n ona

verdiği hikmet ve yetenekten dolayı düşmanlarını dost hâline getirdi ve içinde yaşadığı gayrimüslim ülkenin ekonomisini idare eden yönetici konumuna yükseldi. Kur’an’daki Yûsuf (a.s.) kıssasının sonunda şöyle buyurulmaktadır: قَدْ مَنَّاللّٰهُعَلَيْنَاؕاِنَّهُ مَنْيَتَّقِوَيَصْبِرْفَاِنَّاللّٰهَ لَايُضٖيعُاَجْرَالْمُحْسِنٖينَ “Allah bize iyilikte bulundu. Çünkü kim kötülükten sakınır ve sabrederse, şüphesiz Allah iyilik yapanların mükâfatını zayi etmez, dedi.” (Yûsuf suresi, 90) Resûlullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: لاَتَكُونُواإِمَّعَةًتَقُولُونَإِنْأَحْسَنَالنَّاسُأَحْسَنَّاوَإِنْظَلَمُواظَلَمْنَاوَلَكِنْوَطِّنُواأَنْفُسَكُمْإِنْأَحْسَنَالنَّاسُأَنْتُحْسِنُواوَإِنْأَسَاءُوافَلاَتَظْلِمُوا “‘İnsanlara iyilik yaparlarsa biz de iyilik yaparız, zulmederlerse biz de zulmederiz.’ diyen zayıf karakterli kimseler olmayın. Bilakis iyilik yaptıklarında insanlara iyilikle karşılık vermeyi, kötülük yaptıklarında ise onlara zulmetmemeyi alışkanlık hâline getirin.” (Tirmizîî, Birr, 113; Hadis No: 2007) Muhterem Kardeşlerim Bencillik konusunda hepimizin kendi nefsimizi sorgulamamız gerektiğine inanıyorum. Burada nefsimize sormamız gerekiyor. Kendi düşüncelerimizi, kendi analizlerimizi, kendi dertlerimizi, sorunlarımızı önemseydiğimiz kadar, arkadaşlarımızın, dostlarımızın, kardeşlerimizin düşüncelerini, dertlerini, sorunlarını önemseyebiliyor muyuz? Ya

da ne kadar önemsiyoruz? Bu sorulara kendi iç dünyamızda samimi cevaplar vermemiz gerekiyor. Düşünce boyutunda öncelikle, kendi düşüncelerimizin mutlak doğruluğu, karşı düşüncelerin mutlak yanlışlığı anlayışından kurtulmamız gerekiyor. Kendi yanılma payımızı hiçbir zaman unutmayalım ki, böylece farklı düşünlen ve farklı mezhep ve cemaatte olan Müslümanlara karşı daha anlayışla daha kardeşçe yaklaşıa bilelim. Tartışmalarda kırıcı olmaktan kurtulalım. Davranış boyutunda, insani ilişkilerimizde benmerkezcilikten kurtulalım. İslam’n ve toplumun maslahatını şahsi menfaatimizin üzerinde tutalım. Eşimize, dostumuza, arkadaşımıza, arkadaşlığımıza, değer verelim. Menfaate dayalı bir ilişki değil dostluğa kardeşliğe dayalı bir ilişki geliştirelim. İnsanlar vefasız diye bizde vefasızlık yapmayalım. Bize kötülük yapanlara bile iyilik yapabilecek erdemli bir tavır geliştirebilirsek, insanların hatalarını yanlışlarını hoş görecek, bağışlayacak bir gönül genişliği yakalayabilirsek, bencillikten ve bencil olmaktan kurtulabiliriz.

[İslam ve Hayat.Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)